

UCHWAŁA NR XXX/155/12
RADY MIEJSKIEJ W ŻYCHLINIE

z dnia 5 grudnia 2012 r.

**w sprawie „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2013 rok”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806; z 2003 r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759; z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337; z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218; z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458; z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241; z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675; z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281; z 2012 r. poz. 567) oraz art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) Rada Miejska w Żychlinie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 r.” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy Żychlin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2013 r. oraz podlega wywieszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Żychlinie.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
/-/ Elżbieta Tarnowska

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2013 ROK

Rozdział 1. Wprowadzenie. Aspekty prawne i finansowe.

Uzależnienie od alkoholu – alkoholizm jest to choroba polegająca na utracie kontroli nad ilością wypijanego alkoholu. Jest ono zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które diagnozuje się w oparciu o Międzynarodową Klasyfikację Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów.

Alkoholizm jest jednym z trudniejszych do rozwiązania problemów społecznych w naszym kraju. Zgodnie z Raportem Światowej Organizacji Zdrowia dotyczącym Stanu Zdrowia na Świecie alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, odpowiedzialnym za ponad 9% całkowitego obciążenia chorobami i urazami, a ponad 60 rodzajów chorób i urazów ma związek z alkoholem.

Spożycie napojów alkoholowych w Polsce (po okresie intensywnego wzrostu w latach 1989–92 i po zahamowaniu tendencji wzrostowej w latach 1995–96), w drugiej połowie lat 90 ustabilizowało się na poziomie około 7-8 litra 100% alkoholu na jednego mieszkańca. W 2000r. średnie spożycie, (według GUS) w przeliczeniu na jednego mieszkańca kształtowało się na poziomie około 6,7% litra, w 2001r. - 6,25 litra 100% alkoholu. Według GUS nastąpił wyraźny wzrost ujawnionych przypadków przemytu napojów alkoholowych na wielką skalę oraz dokonywanego przez osoby indywidualne. Dlatego rzeczywiste rozmiary średniej konsumpcji nie mogą być przyjęte jako w pełni wiarygodne, gdyż nie uwzględniają nie rejestrowanej sprzedaży napojów alkoholowych pochodzących z nielegalnych źródeł obrotu handlowego. Można oszacować, że rozmiary średniej konsumpcji w 2001r. kształtowały się na poziomie około 7,5 litra 100% alkoholu na jednego mieszkańca. Polska znajduje się w trzeciej dziesiątce krajów na liście spożycia napojów alkoholowych. Nie oznacza to jednak, że poziom polskiego spożycia alkoholu można uznać za niski. Mimo spadku spożycia wódki w ciągu ostatniego roku, w dalszym ciągu średnie spożycie wyrobów spirytusowych jest wyższe niż w wielu krajach europejskich. Z badań przeprowadzonych w 1998 roku wynika, że około 19% osób dorosłych deklaruje abstynencję, co oznacza wyraźny wzrost w stosunku do poprzednich lat. Mężczyźni piją prawie trzykrotnie więcej alkoholu niż kobiety (w 1993r. pili pięciokrotnie więcej). Oznacza to, że rośnie spożycie alkoholu wśród kobiet oraz liczba zarejestrowanych kobiet, które uzależniły się od alkoholu. Istotnym problemem, wiążącym się z nadużywaniem alkoholu, jest problem przemocy w rodzinie. Przemoc w rodzinie-to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub

zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- 1) tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu,
- 2) działalność wychowawczą i informacyjną,
- 3) ustalenie odpowiedniego poziomu i właściwej struktury produkcji napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w kraju,
- 4) ograniczanie dostępności alkoholu,
- 5) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu,
- 6) zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie,
- 7) przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- 8) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie należy w szczególności inicjować i wspierać działania polegające na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

W Polsce podstawę prawną rozwiązywania problemów alkoholowych stanowi ustawa z dnia 6 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 170, poz. 473 z późn. zm.). Podstawowym aktem prawnym w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zmianami).

Inne akty prawne: Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Program jest finansowany z dochodów uzyskanych z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Rozdział 2. Diagnoza problemów społecznych z uwzględnieniem problemu uzależnienia od alkoholu i przemocy na terenie Gminy Żychlin

2.1. Skala problemów występujących w Polsce

Wszystkie szkody związane z nadużywaniem alkoholu ujęto w terminologii „problemy alkoholowe”, co ułatwia bardziej precyzyjne określanie szkód i metod zmniejszania lub usuwania tych szkód. Na przełomie lat 2000–2001 do najważniejszych polskich problemów alkoholowych można zaliczyć:

- 1) Samoniszczenie osób uzależnionych od alkoholu. Jest to około 700-800 tys. osób, czyli około 2% całej populacji. W 2001 roku łącznie w stacjonarnych i ambulatoryjnych placówkach leczenia odwykowego zarejestrowanych było 150 tys. tys. osób uzależnionych.
- 2) Uszkodzenia zdrowia u dorosłych osób nadmiernie pijących. Szacuje się, że ok. 2,5–3 mln osób - pacjentów leczących się w placówkach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej z powodu zaburzeń układu trawiennego, krążenia, neurologicznego, chorób płuc, nowotworów, urazów itd., nadużywa alkoholu. Stanowi to bardzo poważne obciążenie ekonomiczne dla polskiego systemu ochrony zdrowia.
- 3) Uszkodzenia rozwoju psychofizycznego pijącej młodzieży. Poważne szkody związane z piciem alkoholu przez dzieci i młodzież występują u około 10–15% populacji w wieku między 15 a 18 rokiem życia. W ciągu ostatnich lat zwiększyła się ilość pijącej i upijającej

się młodzieży, w szczególności dziewcząt. W okresie 1995-1999 dynamika wzrostu spożycia napojów alkoholowych należała do najwyższych w Europie. Szkody występujące u członków rodzin z problemem alkoholowym. Występują one u około 3–4 mln osób (dorosłych i dzieci) i obejmują przede wszystkim schorzenia psychosomatyczne i zaburzenia emocjonalne spowodowane chronicznym stresem i przemocą oraz demoralizację, ubóstwo i obniżenie szans osiągnięcia kariery zawodowej.

- 4) Alkoholowa dezorganizacja środowiska pracy i bezrobotnych. Szkody związane z pićm alkoholu w miejscu pracy obejmują przede wszystkim absencję, wypadki i obniżanie wydajności pracy. Wprawdzie spożycie alkoholu w miejscu pracy w latach 1996–2001 zmniejszyło się w sposób istotny, jednak w dalszym ciągu stanowi to problem. W ogólnopolskim sondażu przeprowadzonym w 2000 roku 17% badanych przyznaje się do konsumpcji alkoholu w miejscu pracy, a 26% do tego, że była świadkiem takiej sytuacji. Obserwuje się natomiast coraz większą alkoholową patologizację populacji bezrobotnych, co poważnie ogranicza szanse na skuteczną pomoc w przezwyciężaniu bezrobocia i nędzy.
- 5) Naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe. Do najważniejszych problemów należy wpływ nietrzeźwości na popełnianie przestępstw (w 2001 roku 32,9% sprawców podejrzanych o dokonanie przestępstw było pod wpływem alkoholu), oraz przemoc w rodzinach alkoholowych i nietrzeźwość w miejscach publicznych (w 2001 roku 81% sprawców przemocy to osoby będące pod wpływem alkoholu).
- 6) Naruszenia prawa związane z handlem napojami alkoholowymi. Najważniejsze zjawiska problemowe to nielegalny import, produkcja i sprzedaż napojów alkoholowych (ok. 30% legalnego obrotu wyrobami spirytusowymi i winnymi) oraz sprzedaż alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.

Oszacowanie wysokości strat związanych z obecnością alkoholu w naszym życiu, jest trudnym zadaniem. Zdaniem międzynarodowych ekspertów straty ekonomiczne związane z nadużywaniem alkoholu szacuje się w krajach Europy Zachodniej i w USA na poziomie 3–5% produktu krajowego brutto. Koszty ekonomiczne (koszty leczenia, wypadków drogowych, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, systemu opieki społecznej i ubezpieczeń; przedwczesna umieralność; spadek wydajności pracy i wiele innych) związane z używaniem i nadużywaniem alkoholu w Polsce można szacować na poziomie około 22-35 mld zł rocznie. Dla porównania należy dodać, że wpływy z tytułu podatku akcyzowego od sprzedaży napojów alkoholowych w 2001 roku wyniosły 6.799.177.900 zł.

Według wskaźników europejskich, a także wyników polskich badań społecznych:

	Dane szacunkowe		
	% populacji	w Polsce	w gminie
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2%	ok. 800 tys.	ok. 260
Liczba osób pijących szkodliwie	ok. 6%	ok. 2,3 mln.	ok. 770
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika	ok. 4%	ok. 1,5 mln	ok. 520
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4%	ok. 1,5 mln	ok. 520
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 os. dorosłych 2/3 dzieci z tych rodzin	ok. 2 mln. dorosłych i dzieci	ok. 550 dorosłych i dzieci

Ponadto:

- 1) 65,8% uczniów kl. III gimnazjum piło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni badania (71,5% chłopców i 60,3% dziewcząt) a 29,2% z nich upiło się w ciągu ostatnich 30 dni (38,1% chłopców i 73,2% dziewcząt),

- 2) 78,9% uczniów kl. II szkół ponadgimnazjalnych piło alkohol w ciągu ostatnich 30 dni badania (84,6% chłopców i 73,2% dziewcząt) a 37,2% z nich upiło się w ciągu ostatnich 30 dni (47,7% chłopców i 26,5% dziewcząt),
- 3) ilość osób pijących ryzykownie i szkodliwie jest 4 razy większa od ilości osób uzależnionych od alkoholu i stanowi ok. 13 % danej populacji.

Wielkość spożycia w litrach średnio na jednego mieszkańca – (100% alkoholu)

lata											
1993	1995	1997	1999	2001	2003	2005	2007	2008	2009	2010	2011
6,52	6,46	7,08	7,04	6,63	7,86	7,97	9,21	9,58	9,06	9,02	9,31

2.2. Diagnoza sytuacji lokalnej

W celu ukierunkowania podejmowanych działań konieczne jest zaprezentowanie mapy problemów alkoholowych i przemocy w gminie Żychlin.

Według danych na dzień 01 października 2012 roku, na pobyt stały zameldowanych było: w mieście 8.659 osób; na terenie wiejskim 3.993 osób, co daje nam łącznie **12.652**. Liczba osób w przedziale wiekowym od 7 do 18 lat (dzieci i młodzież - to populacja objęta szczególną ochroną przed uzależnieniami) wynosi 1.297, zaś osób dorosłych i w wieku produkcyjnym wynosi 8.126.

Osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy Filia w Żychlinie w poszczególnych latach przedstawia tabela poniżej.

Bezrobotni, w tym:	2008	2009	2010	2011
Kobiety	448	583	608	624
Mężczyźni	281	465	448	424
Ogółem liczba bezrobotnych	729	1048	1056	1048

Od 2009 roku ogólna liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Filia w Żychlinie kształtuje się na stałym poziomie. Ponad 55% osób bezrobotnych stanowią kobiety.

Statystyki uzyskane z Komisariatu Policji w Żychlinie za lata 2010 oraz 2011 dotyczące działań podejmowanych w zakresie problemu alkoholowego przedstawia poniższa tabela.

	2010	2011
kierowania pojazdem w stanie nietrzeźwości	126	133
prowadzenie spraw rodzin w ramach procedury „Niebieskiej Karty”	29	53
wykroczeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscach publicznych	27	15
przypadków przestępstw znęcania się nad rodziną	17	9
sprzedaż alkoholu bez zezwolenia	brak danych	7
stwierdzenie przypadków spożywania alkoholu w miejscach publicznych	brak danych	247

Dane uzyskane z M-GOPS przedstawia poniższa tabela.

	2010	2011
Liczba rodzin ogółem korzystających z pomocy M-GOPS	1133	1040
Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskich Kart	20	13

Na podstawie danych uzyskanych z Policji oraz M-GOPS należy stwierdzić, iż istnieje konieczność prowadzenia działań profilaktycznych i naprawczych.

Lokalną diagnozę problemu oparto również o przeprowadzone w 2012 r. ankiety wśród uczniów oraz osób dorosłych.

W 2009 r. . badaniami objęto 194 uczniów i 124 osoby dorosłe.

W 2012 r. badaniami ankietowymi objęto 221 uczniów (klas VI szkół podstawowych 84 uczniów; klas II gimnazjum 81 uczniów; klas II ponadgimnazjalnych 56 uczniów) oraz 83 osób dorosłych.

Głównym celem badania był pomiar natężenia zjawiska picia alkoholu przez młodzież i dorosłych, a także zdiagnozowanie zjawiska sięgania po alkohol i przemocy oraz uzyskanie wskaźnika do wypracowania kierunków realizacji zadań w Programie.

Wyniki ankiet przeprowadzonych wśród uczniów klas VI szkół podstawowych, klas II gimnazjum oraz klas II szkoły ponadgimnazjalnej w 2009 roku oraz w 2012 roku przedstawione zostały w poniższej tabeli.

	2009			2012		
	Szk. Podst. kl. VI	Gimnazjum kl. II	Zespoły Szkół kl.II	Szk. Podst. kl. VI	Gimnazjum kl. II	Zespoły Szkół kl.II
Pytanie 1. Alkoholik to osoba która						
Pije często	35,60%	39,00%	36,40%	39,87%	37,11%	-
Jest brudna i zaniedbana	9,2 %	10 %	11,1 %	10,13%	13,21%	-
Nie może żyć bez alkoholu	55,2 %	51 %	52,5 %	50%	49,68%	-
Pytanie 2. Które z problemów uważasz za zagrożenie najważniejsze?						
Bezrobocie	7,70%	11,00%	14,70%	11,14%	14,69%	18,31%
Wzrost przestępczości	16,90%	17,50%	13,10%	13,85%	11,25%	12,21%
Akloholizm	22,00%	17,70%	17,20%	22,29%	18,44%	14,08%
Choroby	8,90%	11,60%	7,00%	11,75%	12,50%	13,61%
Narkomania	18,30%	19,10%	20,20%	21,38%	20,31%	14,55%
Bieda	5,30%	6,10%	8,30%	3,01%	8,44%	15,02%
Przemoc w rodzinie	20,70%	17,00%	19,50%	16,57%	14,37%	12,21%
Pytanie 3. W jakim wieku po raz pierwszy spróbowałeś alkoholu?						
Nie piłem jeszcze alkoholu	66,3 %	8,1 %	-	53,66%	28,75%	-
Mniej niż 10 lat	11,30%	9,2%	6,20%	10,97%	12,50%	-
Od 10-13 lat	10,00%	49,40%	20,60%	23,17%	33,75%	-
Od 14-18 lat		12,60%	57,70%	2,44%	10,00%	-
Nie pamiętam	12,40%	20,70%	15,50%	9,76%	15,00%	-

Pytanie 4. Dlaczego młodzi ludzie sięgają po alkohol?						
Relaks, zabawa	14,90%	25,60%	28,00%	17,50%	21,25%	-
Ciekawość	18,90%	17,40%	17,90%	16,25%	15,83%	-
Naciski rówieśników	15,90%	10,90%	10,50%	14,58%	16,25%	-
Chęć poczucia się dorosłym	20,4%	15,90%	10,80%	18,75%	16,25%	-
Obawa przed odrzuceniem	6,9%	7,80%	5,20%	10,83%	6,67%	-
Ucieczka od problemów	18,9%	15,9%	17,9%	16,67%	17,08%	-
Smutek, nuda	4,10%	6,50%	9,70%	5,42%	6,67%	-
Pytanie 5. Czy kiedyś samodzielnie kupiłaś/eś alkohol?						
Tak	13,00%	83,90%	71,10%	1,19%	81,48%	-
Pytanie 6. Czy jesteś świadomy jakie zagrożenia niesie za sobą spożywanie alkoholu?						
Choroby w efekcie śmierć	29,60%	24,70%	19,10%	21,84%	25,88%	15,33%
Problemy w rodzinie	16,60%	22,70%	21,10%	22,33%	22,35%	31,07%
Problemy w szkole	15,90%	18,80%	21,60%	24,76%	17,65%	22,33%
Uzależnienie	34,40%	33,80%	38,20%	31,07%	34,12%	31,07%

Analizując przeprowadzone ankiety można stwierdzić, że:

- 1) Ponad połowa uczniów we wszystkich grupach wiekowych podaje prawidłową odpowiedź nt. zdefiniowania kto to jest alkoholik, jednakże wśród odpowiedzi były również stwierdzenia, że alkoholik to osoba, która jest brudna i zaniedbana, oraz pije często.

- 2) W hierarchii najważniejszych zagrożeń trzy najczęściej wymieniane przez młodzież to:

Średnia wyników

Alkoholizm..... 18,62%

Narkomania..... 18,97%

Przemoc w rodzinie..... 16,73%

Jak widać z powyższych danych alkoholizm znajduje się na drugim miejscu wśród zagrożeń społecznych. Wszystkie badane grupy wiekowe wymienione zagrożenia uważają za najważniejsze i plasują je na pierwszych trzech miejscach, lecz w różnych kolejnościach (zależnie od grupy wiekowej).

- 3) Zdecydowana większość uczniów wszystkich grup wiekowych miała już swoje pierwsze kontakty z alkoholem. Na pytanie: w jakim wieku po raz pierwszy spróbowałeś alkoholu? - wielu z nich odpowiedziało, że jest to wiek od 10 - 13 lat. Z badań tych wynika, że obniża się wiek inicjacji alkoholowej, zanikają postawy abstynencyjne, coraz więcej ludzi ma kontakt z alkoholem i to wcale nie sporadyczny.
- 4) Ważnym motywem sięgania przez młodego człowieka po alkohol jest przede wszystkim chęć relaksu i zabawy (średnia wyników 21,45%), drugim motywem jest próba ucieczki od problemów (średnia wyników 17,29%), kolejnym jest ciekawość (średnia wyników

17,26%), oraz chęć pocucia się dorosłym (średnia wyników 16,45%). Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż alkohol coraz częściej służy jako antidotum na smutek i problemy życiowe. Nie pozwala to młodemu człowiekowi realnie zmierzyć się z trudnymi sytuacjami i skraca drogę do uzależnienia.

- 5) Zakup alkoholu przez osoby nieletnie nie stwarza im większych problemów. Według ankiet sprzedaje się alkohol już uczniom klas gimnazjalnych. Taka postawa sprzedawców, oprócz bezpośrednich szkód wynikających z zakupu i spożywania alkoholu przez młodzież, stwarza wrażenie przyzwolenia dorosłych na picie przez młodych ludzi napojów alkoholowych.
- 6) Młodzież jest świadoma jakie zagrożenia niesie za sobą spożywanie alkoholu. Na najważniejsze zagrożenia uważa uzależnienia (średnia wyników 33,78%), w następnej kolejności są choroby, w efekcie śmierć (średnia wyników 22,74%), problemy w rodzinie (średnia wyników 22,69%) oraz problemy w szkole (średnia wyników 20,17%).

Ponadto w 2012 roku zadano pytania uczniom klas VI szkół podstawowych oraz klas II gimnazjalnych, których wyniki przedstawia poniższa tabela.

Stwierdzenie	Tak	Nie
Czy piwo jest alkoholem	93,9%	6,1%
Czy paliłeś papierosy	23,6%	76,4%
Czy zdarzyło Ci się upić alkoholem?	38,79%	61,21%
Czy Twoi rodzice zabraniają Tobie spożywania alkoholu?	93,9%	6,1%
Czy Twoi rodzice spożywają alkohol?	57,58%	42,42%

Wiedza młodych uczniów jest dość wysoka. Mają oni świadomość, że alkohol zawarty w piwie jest taki sam jak w wódce. Niepokojący jest fakt, że 23,6% uczniów paliło już papierosy, a 38,79% młodzieży upiło się już alkoholem. Niezwykle istotną rolę w kształtowaniu poglądów pełnią rodzice. W okresie dzieciństwa i dojrzewania formują się także postawy i przekonania związane z alkoholem. Pozytywny jest fakt, iż 93,9% ankietowanej młodzieży odpowiedziało, że rodzice zabraniają im spożywania alkoholu. Natomiast 57,58% ankietowanych stwierdza, że rodzice spożywają alkohol.

Odpowiedzi uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych zamieszczone zostały w tabeli poniżej.

Stwierdzenie	Tak	Nie
Czy wiesz gdzie należy szukać pomocy w przypadku problemu z alkoholem?	78,57%	21,43%
Jak często pijesz alkohol?		
- jestem abstynentem	7,27%	-
- Kilka razy w tygodniu	14,55%	-
- kilka razy w miesiącu	36,36%	-
- bardzo rzadko, okazjonalnie	41,82%	-
Czy miałeś problemy wynikające z picia alkoholu?	17,86%	82,14%
Z jaką reakcją spotkałeś się w przypadku odmowy picia alkoholu?		
- zdziwienie	31,15%	-
- wyśmiewanie, krytyka	8,20%	-
- podziw, zdziwienie	13,11%	-

- obojętność	24,59%	-
- usilne namawianie	22,95%	-
Czy Twoim zdaniem obecnie:		
- pije się więcej alkoholi niskoprocentowych	18,52%	-
- pije się więcej alkoholi wysokoprocentowych	53,70%	-
- nie widzę zmiany	27,78%	-
Czy wiesz, że nie wolno sprzedawać alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw?	82,14%	17,86%
Czy spotkałeś się z odmową sprzedaży alkoholu?	81,48%	18,52%
Czy spotkałeś się z żądaniem okazania dowodu osobistego przez osobę wyglądającą na nieletnią?	75%	25%

78,57% uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych wie, gdzie należy szukać pomocy w przypadku problemu z alkoholem. Świadczy to o tym, że mieszkańcy Gminy Żychlin są właściwie informowani w zakresie funkcjonowania instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

36,36% ankietowanej młodzieży oświadczyło, że spożywa alkohol kilka razy w miesiącu. Ten niepokojący wynik świadczy o tym, że należy podejmować działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Osoby odmawiające wypicia alkoholu spotykają się ze zdziwieniem ze strony otoczenia (31,15%). Często nie odmawiają ponieważ obawiają się, że nie będzie to akceptowane przez rówieśników. Innymi częstymi reakcjami otoczenia z jakimi spotykają się młodzi ludzie to obojętność (24,59%) i usilne namawianie (22,95%).

Jeśli chodzi o konsumpcję alkoholu, młodzież dostrzega wzrost spożycia alkoholi wysokoprocentowych tak uważa większość ankietowanych (53,70%).

Wiedzą oni, że nie wolno sprzedawać alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

81,48% ankietowanej młodzieży spotkało się z odmową sprzedaży alkoholu, zaś z żądaniem okazania dowodu osobistego przez osobę wyglądającą na nieletnią spotkało się 75% badanych osób.

Tabela poniżej przedstawia najlepsze formy profilaktyki wybrane przez młodzież.

Za najlepsze formy profilaktyki młodzież uważa:	2009	2012
-prowadzenie programów profilaktycznych w szkole	29,4%,	27,6%
-konkursy i kampanie edukacyjne	19,8%,	19,0%
-zajęcia prowadzone przez szkolnego psychologa/ pedagoga	19,6%,	25,5%
-rozmowy z rodzicami	15,7%,	19,0%
- programy telewizyjne	15,2%,	8,6%

Młodzież uważa, że najlepszą formą profilaktyki są programy profilaktyczne przeprowadzane w szkołach. Przeprowadzanie programów profilaktycznych w szkołach jest najlepszym momentem, aby wpłynąć na zmianę preferencji w korzystnym kierunku, gdyż już w gimnazjum zaczyna się lawinowy wzrost niepożądanych zachowań pod wpływem alkoholu.

Główny nacisk kładzie się natomiast na uczenie się takich umiejętności życiowych, które pozwolą zmniejszyć ryzyko wejścia na drogę uzależnienia. Wynika to z przekonania, że człowiek pozbierany w sobie, zadowolony z życia, umiejący egzekwować swoje prawa i radzić sobie w trudnych sytuacjach nie będzie odczuwał potrzeby wspomagania się chemicznymi środkami zmieniającymi świadomość.

Odpowiedzi ankietowanych osób dorosłych przedstawia poniższa tabela.

Stwierdzenie	2009		2012	
	Tak	Nie	Tak	Nie
Wiedzą, gdzie szukać pomocy w przypadku problemu z alkoholem	87,3%	12,7%	84,3%	15,7%
Wiedzą, że nie wolno sprzedawać alkoholu osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt i pod zastaw	95,2%	4,8%	98,8%	1,2%
Obecnie problem picia alkoholu przez młodzież jest większy niż 10 lat temu	80,75	19,3%	80,5%	19,5%
Znają instytucje, które pomagają ofiarom przemocy	91,5%	8,5%	87,65%	12,35%

Powyższe dane świadczą o prawidłowym informowaniu mieszkańców Żychlina w zakresie funkcjonowania instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Mają oni dużą wiedzę na temat jego działania, funkcji społecznych czy niebezpieczeństw związanych z jego nadużywaniem.

Osoby dorosłe udzieliły ponadto odpowiedzi na pytania zamieszczone w tabeli poniższej.

Stwierdzenie		2009	2012
Które z problemów uważa Pani/pan za zagrożenia najważniejsze?	Bezrobocie	18,90%	17,95%
	Wzrost przestępczości	12,80%	13,46%
	Alkoholizm	17,30%	20,19%
	Choroby	7,80%	11,22%
	Narkomania	15,90%	14,10%
	Bieda	14,10%	16,67%
	Przemoc w rodzinie	13,20%	6,41%
Czy Pani/Pan spotkali się z żądaniem okazania dowodu osobistego przez osobę wyglądającą na nieletnia?		65%	74,7%
Z jaką reakcją spotkała się Pani/Pan w przypadku odmowy picia alkoholu	-zdziwienie	29,1%	20%
	-wyśmiewanie, krytyka	12,85%	7,37%
	-podziw, zdumienie	8,1 %	12,63%
	-obojętność	18,65%	34,74%
	-usilne namawianie	31,4%	25,26%
Obecnie pije się więcej alkoholi niskoprocentowych		45,0%	40,24%

Ankietowane dorosłe osoby za najważniejsze zagrożenie uważają przede wszystkim alkoholizm wymienia go 18,74% ankietowanych. Jako drugie zagrożenie uznali bezrobocie (18,42%), następnie wymieniają biedę (15,38%), oraz narkomanię (15,00%).

Najczęstszymi reakcjami otoczenia z jakimi spotykają się osoby odmawiające wypicia to usilne namawianie (28,33%), oraz obojętność (26,70%) coraz częściej spotykają się także ze zdziwieniem (24,55%).

Ponadto w 2012 roku dorośli udzielili odpowiedzi na pytania:

- Czy Pani/Pan spotkali się z żądaniem okazania dowodu osobistego przez osobę wyglądającą na nieletnią? Tak (74,39%), Nie (25,3%).
- Czy Pani/Pan spotkali się z odmową sprzedaży alkoholu?
Nie (25,61%), Tak (74,39%) w tym: osobie do 18 lat (69,33%), osobie nietrzeźwej (30,67%),
- Jakie zagrożenia Pani/ Pana zdaniem niesie za sobą spożywanie alkoholu?
Choroby w efekcie śmierć (21,49%), problemy w rodzinie (31,31%), problemy w pracy (24,30%), uzależnienia (22,90%).

2.3. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie

Na terenie Gminy Żychlin funkcjonuje (wg stanu na dzień 1.09.2012r.) :

- 4 szkoły podstawowe, do których uczęszcza 527 uczniów, gimnazjum publiczne, w którym uczy się 297 uczniów, 3 przedszkola i 2 oddziały przedszkolne przy szkole podstawowej, w których przebywa 307 dzieci. Ponadto na terenie Żychlina funkcjonują 2 szkoły ponadgimnazjalne (LO przy ZS Nr 1 w Żychlinie i ZS w Żychlinie, w których uczy się 357 uczniów).

Na terenie Gminy Żychlin prowadzi działalność szereg organizacji pożytku publicznego w tym: 2 organizacje realizujące zadania z zakresu uzależnienia od alkoholu oraz w części z zakresu przemocy. Funkcjonują również stowarzyszenia działające na rzecz przeciwdziałania patologiom społecznym.

Na terenie Gminy Żychlin funkcjonują instytucje działające m. in. na rzecz przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie: Grupa Anonimowych Alkoholików „Nowa Droga”, Rodzinny Klub Abstynenta „Przystań Życia”, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Fundacja „Szansa”, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oraz placówki kulturalne i sportowo-rekreacyjne: Żychliński Dom Kultury, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Żychlinie oraz 2 Filie Biblioteczne, stadion sportowy na Osiedlu Wyzwolenia, hala sportowa przy Zespole Szkół, 3 boiska wielofunkcyjne, sale gimnastyczne przy szkołach.

Rozdział 3. Cele i założenia oraz oczekiwane efekty Programu

Głównym celem Programu Przeciwdziałania Alkoholizmowi jest zapobieganie problemom związanych z alkoholizmem i przemocą.

Cele strategiczne Programu:

1. Prowadzenie działań profilaktycznych w środowisku lokalnym,
2. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie,
3. Rozwijanie edukacji publicznej,
4. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi służąca rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie.

Cele operacyjne Programu:

1. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktycznych kierowanych w szczególności do dzieci i młodzieży.
2. Podejmowanie działań w zakresie odpowiedzialności prawnej i etycznej związanej z handlem alkoholem.
3. Promocja zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji.
4. Organizowanie czasu wolnego poprzez zwiększenie liczby organizowanych zajęć, imprez, wycieczek, kolonii, biwaków itp. będących alternatywą wobec picia alkoholu.
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie.
6. Zwiększanie dostępności i skuteczności programów pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.
7. Informowanie środowiska lokalnego o zagrożeniach związanych z piciem alkoholu oraz o możliwościach i formach uzyskania pomocy.
8. Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje, organizacje pozarządowe ukierunkowanych na zapobieganie lub zmniejszanie szkód związanych z alkoholem i przemocą.
9. Gromadzenie i przekazywanie danych - badanie i monitorowanie zjawisk, zasobów w sferze problemów alkoholowych i przemocy.

Oczekiwane efekty Programu:

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej poprzez działania informacyjno – edukacyjne.
2. Zwiększenie udziału dzieci i młodzieży w działaniach profilaktycznych poprzez wdrażanie programów profilaktycznych i organizowanie czasu wolnego.
3. Zwiększenie świadomości sprzedawców napojów alkoholowych poprzez ograniczenie sprzedaży alkoholu młodzieży do lat 18-tu.
4. Wypracowanie stałych metod pomocy terapeutycznej, poprzez prowadzenie programów i zajęć terapeutycznych.

Rozdział 4. Zadania i realizatorzy programu

4.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i ofiar przemocy w rodzinie

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego:
  - 1) motywowanie do podjęcia terapii, udzielanie wsparcia po zakończeniu leczenia,
  - 2) prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy, inicjowanie interwencji w przypadku przemocy.
2. Wspieranie placówek lecznictwa odwykowego, z usług których korzystają mieszkańcy Gminy Żychlin.
3. Prowadzenie różnych form rehabilitacji osób uzależnionych po zakończeniu programów psychoterapii uzależnienia.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy,
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

4.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie

Sposób realizacji:

1. Pomoc rodzinom z problemem alkoholowym i przemocą w rodzinie:
  - 1) prowadzenie zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
  - 2) korzystanie z pomocy specjalistów z zakresu przemocy, uzależnienia i współuzależnienia,
  - 3) indywidualne poradnictwo i pomoc ofiarom przemocy,
  - 4) prowadzenie zajęć terapeutycznych i programów pomocy psychologicznej dla grup samopomocowych
2. Pomoc dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych oraz z rodzin z problemem alkoholowym:
  - 1) działalność i funkcjonowanie świetlic opiekuńczo-wychowawczych lub socjoterapeutycznych, w zakresie: m. in. prowadzenia dożywiania uczestników świetlic; prowadzenia programów socjoterapeutycznych lub profilaktycznych; zajęć edukacyjnych, rozwijających pasję i zainteresowania, doposażenia świetlic w sprzęt i materiały niezbędne do prowadzenia zajęć, organizowania form wypoczynku,
  - 2) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie: pracy z dziećmi rodzin z problemem alkoholowym, prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
  - 3) organizowanie lokalnych porad, seminariów i konferencji w zakresie wdrażania systemu pomocy dziecku w rodzinie z problemem alkoholowym.
3. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:
  - 1) realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
  - 2) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
  - 3) organizowanie szkoleń, porad, konferencji w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej służącej m. in. wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
  - 4) realizację procedury „Niebieskiej Karty” do praktyki gminnej komisji w związku z podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie,
  - 5) działalność punktu Konsultacyjno – Informacyjnego ds. Przemocy.
4. Podnoszenie kompetencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – dofinansowanie specjalistycznych szkoleń dotyczących zjawiska przemocy.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy,
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 5) Komisariat Policji,
- 6) placówki oświatowo-wychowawcze.

4.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania przemocy, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych

Sposób realizacji:

1. Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży, poprzez:
  - 1) przeprowadzenie na terenie szkół programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży skierowanych m. in. na kształtowanie umiejętności psychospołecznych, budowaniu pozytywnych relacji wewnątrz rodzin,
  - 2) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych dla rodziców, których celem jest rozwijanie umiejętności wychowawczych i świadome wspieranie abstynencji dziecka,
  - 3) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą,
  - 4) organizowanie lokalnych imprez (np. imprezy plenerowe, sportowo-rekreacyjne, festyny) i zajęć rozwijających pasje i zainteresowania,
  - 5) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych,
  - 6) prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej obejmującej tematykę przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy,
  - 7) realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych jako elementu programu profilaktycznego i uzupełnienia do innych działań profilaktycznych oraz elementu rozwijającego zainteresowania dzieci i młodzieży,
  - 8) organizowanie różnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym i rodzin dysfunkcyjnych będących alternatywą wobec spożywania alkoholu, przemocy w rodzinie itp., w tym realizacja programów profilaktycznych.
2. Edukacja publiczna społeczności lokalnych:
  - 1) prowadzenie systemu informacji o działaniach podejmowanych na terenie gminy,
  - 2) organizowanie lokalnych kampanii i imprez edukacyjnych jako promocji zdrowego stylu życia, trzeźwości i abstynencji opartych na zaangażowaniu uczniów, rodziców, nauczycieli, organizacji itp.- Dnia Trzeźwości oraz innych imprez propagujących życie w trzeźwości,
  - 3) produkcja lub zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek), gadżetów profilaktycznych itp. z treściami edukacyjnymi dotyczącymi problematyki alkoholowej i przemocy,
  - 4) aktywizacja i edukacja lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej poprzez zapraszanie do wzięcia udziału w lokalnych debatach, kampaniach, imprezach profilaktycznych itp.,
  - 5) wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy poprzez prenumeratę, zakup specjalistycznych publikacji,
  - 6) monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym poprzez prowadzenie lokalnych sondaży, diagnoz i ekspertyz itp., a także ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych i podawania wyników do wiadomości publicznej,
  - 7) organizowanie porad, szkoleń, konferencji dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinie i osobom z problemem alkoholowym, oraz w systemie przeciwdziałania przemocy.

3. Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców i bezpieczeństwa w miejscach publicznych:
  - 1) podejmowanie działań edukacyjnych poprzez zakup i przekazywanie materiałów edukacyjnych,
  - 2) informowanie społeczności o działaniach prowadzonych na rzecz trzeźwości kierowców,
  - 3) podejmowanie działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa w miejscach organizowanych imprez sportowych, rozrywkowych, rekreacyjnych itp. poprzez współpracę odpowiednich służb i instytucji.
4. Działania na rzecz ograniczenia ilości osób pijących ryzykownie i szkodliwie:
  - 1) podejmowanie działań edukacyjnych poprzez zakup i przekazywanie materiałów edukacyjnych,
  - 2) informowanie społeczności o konsekwencjach picia alkoholu w sposób ryzykowny i szkodliwy,
  - 3) dofinansowanie szkolenia na temat wdrażania do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji wobec osób pijących ryzykownie i szkodliwie.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy,
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 5) Komisariat Policji,
- 6) placówki oświatowo-wychowawcze,
- 7) placówki opieki zdrowotnej.

4.4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie

Sposób realizacji:

1. Powierzenie realizacji niektórych zadań gminnego programu organizacjom pozarządowym, stosownie do ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
2. Współpraca ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi polegająca na:
  - 1) ukierunkowaniu na zapobieganie lub zmniejszanie szkód związanych z alkoholem i przemocą w rodzinie,
  - 2) wymianie informacji, konsultacjach, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
  - 3) organizowaniu konferencji, szkoleń, porad.
3. Wspomaganie działalności grup samopomocowych poprzez dofinansowanie kosztów lokalowych (opłata mediów), remontu użytkowanych pomieszczeń (łazienek), wyposażenie nowych pomieszczeń w sprzęt i zainstalowanie CO , odnowienie elewacji budynku.
4. Działalność grup samopomocowych i innych podmiotów w zakresie podejmowania działań na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy na poziomie lokalnym.

5. Wspieranie działań na rzecz społeczności lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemu uzależnień i przemocy, wykluczenia społecznego oraz rozwijania pasji i zainteresowań.

4.4.A. Wspomaganie działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie dofinansowywania do dożywiania uczniów szkół z terenu Gminy Żychlin z rodzin dysfunkcyjnych i grup podwyższonego ryzyka.

Realizatorzy:

- 1) Organizacje pozarządowe,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) Ref. OZ Urzędu Gminy,
- 4) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 5) placówki oświatowo-wychowawcze.

4.5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego

Sposób realizacji:

1. Możliwość podejmowania przez gminę interwencji oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych.
2. Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych m.in. w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym oraz prowadzenia reklamy i promocji napojów alkoholowych.
3. Podejmowanie różnych akcji (kampanie, informowanie, edukowanie itp.) na rzecz kształtowania właściwych postaw i reagowanie w sytuacjach sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy,
- 3) placówki oświatowo-wychowawcze.

4.6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej

Sposób realizacji:

1. Wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji oraz na rzecz integracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin.
2. Podejmowanie działań zmierzających do realizacji projektu POKL (Program Operacyjny Kapitał Ludzki) – dot. udziału osób długotrwale bezrobotnych o niskich kwalifikacjach zawodowych w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje i zdobywanie umiejętności

poruszania się na rynku pracy oraz skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych związanych z uzupełnieniem wykształcenia przez beneficjentów.

3. Zawieranie kontraktów socjalnych na podjęcie leczenia odwykowego, na podjęcie zatrudnienia w celu rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej, integracji ze środowiskiem i zmniejszenia zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Realizatorzy:

- 1) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4.7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działa na podstawie art. 4¹ ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Regulaminu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja jest instytucją ustawowo zobowiązaną do rozwiązywania problemów alkoholowych na szczeblu lokalnym.

Sposób realizacji:

1. Zadania komisji:

Komisja prowadzi działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego, w tym:

- 1) przyjmuje zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek dotyczących osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny,
- 2) wzywa na rozmowę osobę, co do której wpłynął wniosek o leczenie odwykowe oraz najbliższą osobę z rodziny i prowadzi rozmowy motywujące do podjęcia leczenia odwykowego,
- 3) wnioskuje do Komisariatu Policji i Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w najbliższym środowisku osoby uzależnionej,
- 4) kieruje na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie zakładu leczniczego,
- 5) przygotowuje dokumentację oraz wnioskuje do Sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu niektórych osób uzależnionych od alkoholu,
- 6) podejmuje działania w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 7) wspólnie z Ref. OZ Urzędu Gminy w Żychlinie realizuje zadania ujęte w „Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2013 rok”,
- 8) opiniuje zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami Rady:
  - a) w sprawie ustalenia na terenie gminy i miasta Żychlin liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem jak i w miejscu sprzedaży,
  - b) w sprawie określenia zasad usytuowania na terenie miasta i gminy Żychlin miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i warunki sprzedaży tych napojów.

- 9) podejmuje działania na rzecz ograniczenia dostępności alkoholu,
  - 10) dokonuje kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wydanych na punkty sprzedaży detalicznej i gastronomicznej, oraz kontroli rzetelności składanych przez przedsiębiorców oświadczeń o wartości sprzedaży napojów alkoholowych.
  - 11) współpracuje w zakresie diagnozowania lokalnych problemów uzależnień,
  - 12) podejmuje i realizuje działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Koszty przysługujące biegłemu za sporządzenie w przedmiocie uzależnienia od alkoholu są pokrywane ze środków przeznaczonych na realizację zadań Programu.
3. Ustala się zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (art. 4¹ pkt 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi):
- 1) za każde posiedzenie Komisji odbyte po godzinach pracy - wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 września 2012 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2013 r. , ale nie więcej niż 320,00 zł brutto miesięcznie.
  - 2) za prowadzenie kontroli 1 punktu ze sprzedażą napojów alkoholowych po godzinach pracy – 12,00zł brutto, w tym koszty wynikające z korzystania z własnego środka transportu,
  - 3) dopuszcza się możliwość sfinansowania wyjazdu służbowego członka komisji będącego pracownikiem Urzędu oraz innego członka komisji w związku z ich udziałem w szkoleniach, kursach itp. na zasadach określonych w rozporządzeniu MPiPS z dnia 19 grudnia 2002r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (D.U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.),
  - 4) wynagrodzenie, o których mowa w pkt 1-2 płatne będzie w sposób przyjęty w Urzędzie w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca za dany miesiąc.
4. Za przeprowadzenie wywiadu środowiskowego po godzinach pracy przez pracownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej ustala się wynagrodzenie w kwocie 40,00 zł brutto. Wynagrodzenie płatne będzie w sposób przyjęty w Urzędzie w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca za dany miesiąc.
5. Członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przemocy w rodzinie poprzez udział w szkoleniach, kursach itp.

Realizatorzy:

- 1) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) Ref. OZ Urzędu Gminy,
- 3) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

5. Podział wydatków na zadania

Planuje się, że dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń w 2013 r. wyniosą 200.000,00zł.

Z powyższej kwoty na realizację:

1. Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przemocy w rodzinie planuje się przeznaczyć się kwotę 176.000,00zł.
2. Programu Przeciwdziałania Narkomanii planuje się przeznaczyć kwotę 24.000,00zł

L.p.	Treść zadania	Kwota w zł
1.	Prowadzenie Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego (rozdz. 4, zad. 4.1 ust. 1 i 3)	3.000,00
2.	Wspieranie placówek leczenia odwykowego (rozdz. 4, zad. 4.1 ust. 2)	6.000,00
3.	Pomoc rodzinom z problemem alkoholowym (rozdz. 4, zad. 4.2 ust. 1)	15.000,00
4.	Działalność i funkcjonowanie świetlic (rozdz. 4, zad. 4.2 ust. 2 pkt 1)	12.000,00
5.	Dofinansowanie udziału w szkoleniach, i kursach specjalistycznych w zakresie: pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym; zjawiska przemocy; pracy profilaktycznej z dziećmi; edukacji sprzedawców alkoholu; picia szkodliwego i ryzykownego; członków komisji (rozdz. 4: zad. 4.2 ust. 2 pkt 2; zad. 4.2 ust. 3 pkt 3 i ust. 4; zad. 4.3 ust. 1 pkt 3 i 5 i ust. 2 pkt 7 i ust. 4 pkt 3; zad. 4.7 ust. 5)	7.500,00
6.	Dofinansowanie lokalnych narad, konferencji w zakresie: wdrażania systemu pomocy dziecku; przemocy w rodzinie; działalności organizacji pozarządowych (rozdz. 4, zad. 4.2 ust. 2 pkt 3; zad. 4.4 ust. 2 pkt 2)	1.000,00
7.	Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży - programy profilaktyczne (rozdz. 4, zad. 4.3 ust. 1 pkt 1-2;)	11.000,00
8.	Organizowanie lokalnych imprez i zajęć (rozdz. 4, zad. 4.3 ust. 1 pkt 4;)	3.000,00
9.	Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej (rozdz. 4, zad. 4.3 ust. 1 pkt 6;)	3.000,00
10.	Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych (rozdz. 4, zad. 4.3 ust. 1 pkt 7;)	12.000,00
11.	Organizowanie różnych form wypoczynku (rozdz. 4, zad. 4.3 ust. 1 pkt 8;)	20.000,00
12.	Organizowanie lokalnych kampanii i imprez edukacyjnych (rozdz. 4, zad. 4.3 ust. 2 pkt 2;)	12.000,00
13.	Zakup materiałów edukacyjnych (rozdz. 4, zad. 4.3 ust. 2 pkt 3 i 5, ust. 3 pkt 1 i ust. 4 pkt 1;)	2.000,00
14.	Wspomaganie działalności grup samopomocowych (rozdz. 4 zad. 4.4 ust. 3)	24.000,00
15.	Dofinansowanie do dożywiania uczniów (rozdz. 4 zad. 4.4A)	6.000,00
16.	Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: (posiedzenia komisji, kontrole punktów ze sprzedażą napojów alkoholowych, wywiady środowiskowe, opłaty składek ZUS i na Fundusz Pracy, podróże służbowe itp. (rozdz. 4, zad. 4.7 ust. 1 pkt 5 i ust. 3 i 4;)	35.000,00
17.	Opłacenie kosztów bieglego (rozdz. 4, zad. 4.7 ust. 2)	3.500,00
	RAZEM:	176 .000,00

6. Monitoring i ewaluacja programu

1. Monitoring i ewaluacja Programu obejmuje:
  - 1) możliwość zgłaszania Burmistrzowi Gminy Żychlin, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uwag i wniosków dotyczących realizacji Programu,
  - 2) badania i monitorowanie zjawisk i zasobów w sferze problemów alkoholowych i przemocy wśród dzieci i młodzieży oraz dorosłych,
  - 3) prowadzenie działań zmierzających do pełnego rozpoznawania potrzeb populacji mających problemy z nadużywaniem alkoholu w celu określenia priorytetów działania,
  - 4) prowadzenie monitoringu dostępności, skuteczności, jakości i efektywności różnych kategorii działań.

2. Burmistrz Gminy Żychlin przedstawia Radzie Miejskiej w Żychlinie sprawozdanie z realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych” w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
/-/ Elżbieta Tarnowska

UZASADNIENIE
DO UCHWAŁY NR XXX/155/12
RADY MIEJSKIEJ W ŻYCHLINIE

z dnia 5 grudnia 2012 r.

**w sprawie „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2013 rok”**

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Art. 4¹ ust. 2 powyższej ustawy określa, iż corocznie przez radę gminy uchwalany jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Na realizację programu profilaktyki w 2013 roku zaplanowano kwotę 176.000,00 zł. Środki te będą pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, które (zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi) wykorzystywane będą na realizację gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów o przeciwdziałaniu narkomanii i nie mogą być przeznaczone na inne cele.